

ANG OBRA

ni: JOHN DREXCHELE GUMANGAN ABAD

Hindi kailanman naging paborito ni Mariano ang salamin.

Hindi dahil sa may kapintasan ang kanyang mukha, kundi dahil sa tuwing haharap siya rito, tila ba mas malinaw niyang nakikita ang lahat ng bagay na wala sa kanya.

Noong bata pa siya, madalas siyang ikumpara.

Mas matalino ang kuya.

Mas palakaibigan ang bunso.

Mas guwapo ang pinsan.

Mas matapang ang kaibigan.

At sa bawat paghahambing, tila may maliit na piraso ng kanyang pagkatao ang unti-unting nawawala.

Kaya natuto siyang manahimik.

Habang lumalaki ang kanyang mga kaklase, lumalaki rin ang kanyang pagdududa sa sarili.

Madalas siyang nasa likod ng grupo kapag may presentasyon. Sa mga litrato, siya ang laging nasa dulo. Kapag may papuri, naniniwala siyang hindi iyon para sa kanya.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

Ngunit may isang bagay na hindi niya kailanman iniwan—ang kanyang pagmamahal sa kasaysayan.

Habang ang iba'y nahuhumaling sa mga bayaning nagwagi sa digmaan, mas interesado si Mariano sa mga taong hindi nababanggit sa aklat. Ang mga gurong nagturo sa ilalim ng puno noong panahon ng digmaan. Ang mga babaeng nagligtas ng mga bata nang walang hinihinging kapalit. Ang mga ordinaryong taong piniling maging mabuti kahit walang nakakakita.

"Ang kasaysayan," sabi ng dati niyang propesor, "ay hindi lamang kuwento ng mga dakila. Kuwento rin ito ng mga taong piniling magpatuloy."

Tumimo iyon sa kanyang isip.

Lumipas ang mga taon.

Natapos niya ang kursong Social Studies Education at kalaunan ay naging guro sa isang kolehiyo.

Sa unang araw ng kanyang pagtuturo, nanginginig ang kanyang mga kamay habang hawak ang attendance sheet.

Pakiramdam niya'y isa lamang siyang estudyanteng nagkamaling mapunta sa harap ng klase.

Ngunit nang magsimula siyang magkuwento tungkol sa kasaysayan, may kakaibang nangyari.

Tahimik na nakinig ang mga estudyante.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

Hindi dahil maganda ang kanyang boses.

Hindi dahil perpekto ang kanyang Ingles.

Kundi dahil ramdam nilang mahal niya ang kanyang itinuturo.

Mula noon, unti-unti siyang nakilala sa kolehiyo bilang gurong hindi lamang nagtuturo ng mga petsa at pangalan, kundi nagtatanong ng mga bagay na hindi matatagpuan sa aklat.

"Kung mabubuhay kayo noong panahon ng Himagsikan, magiging bayani ba kayo o tahimik na manonood?"

"Ano ang saysay ng kalayaan kung hindi natin kayang tanggapin ang ating sarili?"

Madalas ay walang agarang sagot ang kanyang mga estudyante.

Isang hapon, matapos ang klase, may isang dalagang lumapit sa kanya.

"Sir," mahina nitong sabi, "pwede po ba akong magtanong?"

Ngumiti si Mariano.

"Oo naman."

"Sir... paano po kung pakiramdam ko wala akong halaga?"

Natahimik siya.

Parang nakita niya ang sarili niyang nakaupo sa harap niya.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

INSTABRIGHT e-GAZETTE

ISSN: 2704-3010

Volume VIII, Issue I

August 2026

Available online at <https://www.instabrightgazette.com>

Ang Mariano noong labingpitong taong gulang.

Ang Mariano na takot magsalita.

Ang Mariano na laging naniniwalang kulang siya.

Hindi siya agad sumagot.

Sa halip, inilabas niya ang isang lumang kuwaderno mula sa kanyang mesa.

Punô iyon ng mga buradong salita, maling guhit, at pahinang may bakas ng luha at kape.

"Ito ang una kong lesson plan," sabi niya.

Napangiti ang estudyante.

"Ang dami pong mali."

"Oo."

"Tapos hindi niyo itinaon?"

Umiling siya.

"Hindi."

"Bakit po?"

"Dahil kung itinaon ko iyan, itinaon ko na rin ang taong nagsumikap na maging mas mabuti."

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

Tahimik ang dalaga.

"Alam mo," dagdag ni Mariano, "akala natin ang obra ay iyong tapos na."

"Tama po ba?"

"Hindi."

"Tingnan mo ang isang pintor."

"Bago niya mabuo ang pinakamagandang larawan niya, ilang ulit muna siyang nagkamali."

"Ilang beses siyang nagbura."

"Ilang ulit siyang nagsimulang muli."

"Tayo rin ganoon."

Hindi agad nagsalita ang estudyante.

Ngunit sa pag-alis nito, dala niya ang isang ngiting matagal na marahil niyang hindi naipapakita.

Pagkalipas ng ilang linggo, naghanda ang kolehiyo para sa isang exhibit.

Bawat departamento ay inatasang gumawa ng presentasyon tungkol sa kanilang disiplina.

Habang ang iba'y naghanda ng makukulay na tarpaulin at modernong teknolohiya, simple lamang ang ginawa ni Mariano.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

INSTABRIGHT e-GAZETTE

ISSN: 2704-3010

Volume VIII, Issue I

August 2026

Available online at <https://www.instabrightgazette.com>

Sa gitna ng kanyang exhibit ay isang malaking salamin.

Wala itong dekorasyon.

Sa itaas nito ay may nakapaskil na tanong.

"Sino ang pinakamahalagang taong maaari mong baguhin?"

Maraming estudyante ang huminto.

Tumingin sa salamin.

May ilan ang ngumiti.

May ilan ang napaluha.

May ilan ang matagal na nakatitig sa sarili nilang repleksiyon.

Sa tabi ng salamin ay may maliit na kahong punô ng papel.

Hiniling niyang sumulat ang bawat isa ng isang bagay na matagal na nilang hindi mapatawad sa kanilang sarili.

Nang matapos ang exhibit, hindi niya binasa ang mga isinulat.

Sa halip, isinilid niya ang lahat sa isang kahon.

Hindi upang itago ang kanilang mga sugat.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

Kundi bilang paalala na hindi kailangang malaman ng iba ang bawat laban na ating pinagdaraanang upang maging totoo ang ating paghilom.

Kinagabihan, bago umuwi, napadaan siyang muli sa salamin.

Matagal niyang tinitigan ang sarili.

Naroon pa rin ang parehong mukha.

Hindi pa rin siya ang pinakamagwapo.

Hindi pa rin siya ang pinakamatapang.

Hindi pa rin siya ang pinakamatalino.

Ngunit sa unang pagkakataon matapos ang maraming taon, hindi na niya hinanap ang mga kulang.

Sa halip, nakita niya ang isang gurong natutong yakapin ang bawat pagkakamali, bawat kabiguan, at bawat sugat na humubog sa kanyang pagkatao.

Napangiti siya.

Naalala niya ang isang aral na minsang isinulat niya sa pisara:

"Hindi ang perpektong tao ang nagiging inspirasyon. Kundi ang taong piniling magpatuloy sa kabila ng kanyang mga bitak."

Lumabas siya ng silid habang unti-unting lumulubog ang araw.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza

At sa unang pagkakataon, hindi na niya inisip kung sapat ba siya.

Sapagkat naunawaan niyang ang isang obra ay hindi nililikha sa isang araw.

Hinuhubog ito ng panahon, ng pagkakamali, ng kabiguan, ng pag-asa, at ng tapang na ipagpatuloy ang sariling kuwento.

At habang naglalakad si Mariano sa tahimik na pasilyo ng kolehiyo, alam niyang hindi pa tapos ang kanyang larawan.

Ngunit sapat na ang kaalamang hindi niya kailangang maging perpekto upang matawag na isang obra. Sapagkat ang tunay na kagandahan ng isang obra ay hindi nasusukat sa kawalan ng bitak, kundi sa liwanag na patuloy nitong pinipiling ipakita sa kabila ng mga iyon.

Editorial Team

Editor-in-Chief: Alvin B. Punongbayan

Associate Editor: Andro M. Bautista

Managing Editor: Raymart O. Basco

Web Editor: Nikko C. Panotes

Manuscript Editors / Reviewers:

Chin Wen Cong, Christopher DC. Francisco, Camille P. Alicaway, Pinky Jane A. Perez,
Mary Jane B. Custodio, Irene H. Andino, Mark-Jhon R. Prestoza, Ma. Rhoda E. Panganiban, Rjay C. Calaguas,
Mario A. Cudiamat, Jesson L. Hero, Albert Bulawat, Cris T. Zita, Allan M. Manaloto, Jerico N. Mendoza
